

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.050/2017/4.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Zumbók Péter előadó bíró

. Udvary Katalin bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Sárközi István ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Szigeti Pál ügyvéd

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Nyíregyházi Törvényszék 4.Pf.20.741/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

írbátori Járásbíróság 3.P.20.150/2014/51.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét - az első- és másodfokú perköltség, valamint a feljegyzett kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és ebben a részben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 21.000 (huszonegyezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, az államnak külön adóhatósági felhívásra 48.500 (negyvennyolcezer-ötszáz) forint le nem rótt kereseti illetéket és 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket, míg az alperest 12.100 (tizenkétezer-száz) forint le nem rótt kereseti illetéknek és 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéknek az állam javára külön adóhatósági felhívásra történő megfizetésére kötelezi.

Kötelezi továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, és az államnak külön adóhatósági felhívásra 20.000 (húszezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2013. december 6-án a Ny., B. út 23. szám előtti útszakaszon közlekedett gyalogosan, amikor az alperes az elektromos kerékpárjával hátulról elütötte. A balesetkor 87 éves felperes a fejtető bal oldalán és a bal könyökcsúcs területén elhelyezkedő kis terjedelmű lágyrész zúzódást, valamint a bal lábszár hátsó felszínén elhelyezkedő gyermektenyérvnyi felszínes hámsérülést szenvedett el.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 250.000 forint vagyoni kártérítés és 760.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [3] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 forint vagyoni kártérítést és 200.000 forint nem vagyoni kártérítést, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A határozat indokolásában utalt arra, hogy az alperes elektromos meghajtású kerékpárral közlekedett, amely fokozott veszéllyel járó tevékenységnek minősül, és ezért a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 345. §-ának (1)-(2) bekezdéseit kellett alkalmazni. Ehhez képest a felperes részéről felróható magatartás nem történt, és az alperes nem bizonyította, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. A nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti keresetnek részben helyt adó döntését az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy a felperes bizonyította, hogy a baleset következtében az élete elnehezült. Amellett ugyanis, hogy huzamos ideig ellátásra szorult, a háziorvosának tanúvallomása szerint az önbizalma, a gyógyulásba vetett hite jelentősen csökkent. Figyelembe kellett venni azonban azt is, hogy a felperesnek progresszív jellegű betegségei voltak, amelyek önmagukban is az állapotának rosszabbodását okozzák, valamint a baleset bekövetkezésekor előrehaladott életkorban volt, ezért a jövőre nézve az életkilátásai beszűkültek.
- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. A kereset jogalapját illetően kiemelte, hogy az elektromos kerékpárral való közlekedés nem tekinthető veszélyes üzemi tevékenységnek, s emiatt a felek jogvitájában a Ptk. 339. §-

ának (1) bekezdése volt irányadó. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor az elsőfokú bíróság a tanúvallomások, az orvosszakértői vélemény és az orvosi dokumentumok alapján téves jogkövetkeztetést vont le a nem vagyoni hátrány bekövetkezésének, valamint e károsodás és a baleset közötti okozati összefüggés hiánya miatt. Figyelmen kívül hagyta azt, hogy az orvosszakértő egyértelműen állást foglalt abban, hogy a balesettel összefüggésben keletkezett zúzódások és hámsérülések a felperes jelenlegi önellátásra nem képes állapotával nem állnak okozati összefüggésben, s így a balesettel oksági kapcsolatban egészségromlás, maradandó testi fogyatékoság nem alakult ki. A felperes a pszichés károsodásának bizonyítására pszichológus szakértő kirendelését nem kérte, és annak igazolására nem elegendő a pszichológus szakmai képzettséggel nem rendelkező házi orvos tanúvallomása. Emellett a felperes testi épségének átmeneti idejű sérelme sem alapozza meg a nem vagyoni kártérítési igényt, tekintettel arra, hogy ezzel összefüggésben a felperes az életvitelében bekövetkező hátrányt bizonyítani nem tudott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítéletet a felperes támadta felülvizsgálattal, kérve - tartalmilag - annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Hivatkozása szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 76. §-át és 339. §-át. A másodfokú bíróság ugyanis figyelmen kívül hagyta azokat a tényeket, amelyek igazolják, hogy a baleset során a testi épséghez és egészséghez való személyiségi joga sérült. A felperes kiemelte, hogy bár az igazságügyi orvosszakértő maradandó sérülést nem állapított meg, de azt rögzítette, hogy „a bal lábszár hátulsó felszínén a kp. harmadban egy 4×3 cm-es részen a bőr barnán elszíneződött”. Ez a maradandó esztétikai elváltozás pedig a nem vagyoni kártérítés iránti igényt megalapozza.
- [7] A Kúria a Pfv.III.20.050/2017/2. számú végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmének a vagyoni kártérítésre vonatkozó részét hivatalból elutasította.
- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [10] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[11] A jogalap tekintetében a keresetben hivatkozott és az elsőfokú bíróság által is irányadónak tekintett veszélyes üzemi felelősségi szabály [Ptk. 345. § (1) bekezdése] helyett a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt általános kárfelelősségi szabály alkalmazása a felülvizsgálattal nem volt támadott, mint ahogy az sem, hogy az alperes érdemi védekezésében állított károsulti közrehatás a felperes részéről nem volt megállapítható. A nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti kereset elutasításának indoka az volt, hogy a felperes az általa megjelölt nem vagyoni hátrányok bekövetkeztét nem bizonyította, a jelenlegi önellátásra képtelen állapota nem áll okozati összefüggésben a perbeli balesettel, az átmeneti jellegű testi sérülések pedig nem vagyoni kártérítés megállapítását nem teszik lehetővé. Az igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye valóban tartalmazta, hogy a felperes jelenlegi egészségi állapotára a baleseti sérüléseknek kihatása nincs, azokkal a kézremegés és a szédülés oksági kapcsolatban nem állnak. A másodfokú bíróság helyesen utalt arra is, hogy a balesetre visszavezethető pszichés károsodás kialakulását a felperes nem bizonyította, szakértő kirendelését e körben nem indítványozta. A csatolt orvosi dokumentumok és az azokon alapuló orvosszakértői vélemény alapján ugyanakkor megállapítható volt, hogy a felperes bal lábszárán kb. egy hónap alatt gyógyuló hámsérülés, annak helyén pedig egy jelenleg is látható elszíneződés alakult ki, amire a felperes a per során maradandó esztétikai károsodásként utalt. A felperesnek tehát a Ptk. 76. §-ában nevesített testi épséghez fűződő személyiségi joga sérült. Minthogy a törvény e személyiségi jogot a sérülések gyógytartamára tekintet nélkül védi, az igazságügyi orvosszakértő ezzel kapcsolatos megállapításainak, valamint az általa szintén hivatkozott, az esetleges büntetőjogi felelősség szempontjából lényeges minősítő körülmények (maradandó testi fogyatékoság és súlyos egészségromlás) hiányának a személyiségi jogsértés megtörténtét illetően jelentősége nem volt. A felperes ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján, a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdéseire tekintettel nem vagyoni kártérítésre volt jogosult, amelynek mértékét az elsőfokú bíróság a felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrány jellegét és annak következményeit figyelembe véve, helyesen állapította meg.

Záró rész

[12] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján - az első- és másodfokú perköltségről, valamint a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetékről szóló rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[13] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontjára és (5) bekezdésére tekintettel a felperest pervesztessége arányában kötelezte az alperes - ügyvédi munkadíjból álló - együttes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes - ugyancsak ügyvédi munkadíjat tartalmazó - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta [Itv. 62. § (1) bekezdésének b) és c) pontjai] folytán le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a feleket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint, pervesztességük arányában kötelezte.

Budapest, 2017. március 27.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
HM